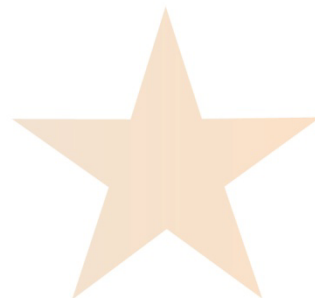


Wytyczne

dotyczące środków zapewniających odpowiedni poziom kapitału na pokrycie ryzyka związanego z kredytami w walutach obcych udzielanymi kredytobiorcom niezabezpieczonym w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej (SREP)



Wytyczne dotyczące środków zapewniających odpowiedni poziom kapitału na pokrycie ryzyka związanego z kredytami w walutach obcych udzielanymi kredytobiorcom niezabezpieczonym w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej (SREP)

Spis treści

1.	Wytyczne EUNB w sprawie środków kapitałowych dotyczących kredytów w walutach obcych udzielanych kredytobiorcom niezabezpieczonym w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej	3
	Tytuł I – Przedmiot, zakres i definicje	4
	Tytuł II - Wymogi w sprawie środków kapitałowych dotyczących kredytów walutowych udzielanych kredytobiorcom niezabezpieczonym w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej	5
	II.1 Próg zastosowania	5
	II.2 Proces	6
	II.3 Przegląd nadzorczy zarządzania ryzykiem związanym z udzielaniem kredytów walutowych	6
	II.4 Przegląd nadzorczy adekwatności kapitałowej	8
	II.5 Stosowanie środków nadzorczych	10
	II.6 Współzależności ze środkami makroostrożnościowymi	12
	Tytuł III- Postanowienia końcowe i wdrożenie	15

1. Wytyczne EUNB dotyczące środków zapewniających odpowiedni poziom kapitału na pokrycie ryzyka związanego z kredytami w walutach obcych udzielanymi kredytobiorcom niezabezpieczonym w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej (SREP)

Status niniejszych wytycznych

Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane na podstawie art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie EUNB”). Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie EUNB właściwe organy muszą dołożyć wszelkich starań, aby zastosować się do tych wytycznych.

W wytycznych zaprezentowano opinię EUNB na temat odpowiednich praktyk nadzorczych stosowanych w ramach Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego i sposobu, w jaki należy stosować prawo Unii w konkretnym obszarze. W związku z tym EUNB oczekuje od wszystkich właściwych organów, do których skierowane są niniejsze wytyczne, stosowania się do nich. Właściwe organy, do których wytyczne mają zastosowanie, powinny stosować się do nich poprzez odpowiednie ich uwzględnienie w swoich praktykach nadzorczych (np. poprzez zmianę własnych ram prawnych lub procesów nadzorczych).

Wymogi sprawozdawcze

Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) 1093/2010 do 28 lutego 2014 r. właściwe organy muszą powiadomić EUNB, czy stosują się lub czy zamierzają zastosować się do niniejszych wytycznych; jeżeli właściwy organ nie stosuje się do nich ani nie zamierza się do nich zastosować, powinien podać uzasadnienie. W przypadku braku powiadomienia w wyżej podanym terminie właściwe organy zostaną uznane przez EUNB za niestosujące się do wytycznych. Powiadomienia należy wysłać na formularzu zamieszczonym w rozdziale 5 na adres compliance@eba.europa.eu, wpisując w temacie wiadomości „EBA/GL/2013/02”. Powiadomienia powinny składać osoby posiadające odpowiednie uprawnienia do raportowania na temat zgodności w imieniu swoich właściwych organów.

Powiadomienia zostaną opublikowane na stronie internetowej EUNB zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie EUNB.

Tytuł I – Przedmiot, zakres i definicje

1. Zgodnie z zaleceniem Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 21 września 2011 r. dotyczącym kredytów w walutach obcych (ESRB/2011/1), w szczególności zaleceniem E – Wymogi kapitałowe, przedmiotem niniejszych wytycznych są środki kapitałowe dotyczące kredytów w walutach obcych (kredytów walutowych) udzielanych kredytobiorcom niezabezpieczonym w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej dokonywanego zgodnie z art. 97 CRD.
2. Niniejsze wytyczne mają zastosowanie do udzielania kredytów walutowych niezabezpieczonym kredytobiorcom detalicznym oraz niezabezpieczonym małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP). Dla celów niniejszych wytycznych zastosowanie mają następujące definicje:

„waluta obca” – jakakolwiek inna waluta niż prawny środek płatniczy kraju, w którym kredytobiorca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania;

„kredyty w walutach obcych” – kredyty udzielane kredytobiorcom bez względu na formę prawną instrumentu kredytowego (np. uwzględniające odroczone płatności lub podobne finansowe udogodnienia) w walutach innych niż prawny środek płatniczy kraju, w którym kredytobiorca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania;

„kredytobiorcy niezabezpieczeni” – kredytobiorcy detaliczni lub MŚP nieposiadający zabezpieczenia (hedge) naturalnego lub finansowego, którzy są narażeni na niedopasowanie walutowe pomiędzy walutą kredytu a walutą zabezpieczenia; zabezpieczenie naturalne występuje w szczególności wówczas, gdy kredytobiorcy otrzymują dochód w walucie obcej (np. przekazy pieniężne z zagranicy / przychody z eksportu), zabezpieczenie finansowe zaś wymaga z reguły zawarcia umowy z instytucją finansową;

„nieliniowa relacja między ryzykiem kredytowym a rynkowym” – oznacza sytuację, w której zmiany kursu walutowego, który jest czynnikiem wpływającym na poziom ryzyka rynkowego, mogą wywrzeć niewspółmierny wpływ na ogólny poziom ryzyka kredytowego; w tym kontekście wahania kursu walutowego mogą negatywnie wpłynąć na zdolność kredytobiorców do obsługi długu, potencjalnie na ekspozycję przeterminowaną i wartość zabezpieczeń, powodując w rezultacie duże zmiany ryzyka kredytowego.

3. Wytyczne są skierowane do właściwych organów. Koncentrują się one na procesie przeglądu i oceny nadzorczej w celu wprowadzenia w instytucjach stosownych uregulowań, strategii, procesów i mechanizmów służących identyfikacji, ilościowemu określaniu ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych i zarządzaniu tym ryzykiem, a także zapewnienia, by instytucje posiadały odpowiednie zasoby, typy i sposoby podziału kapitału wewnętrznego w odniesieniu do tego rodzaju ryzyka. Jeżeli w wyniku tego procesu właściwe organy zidentyfikują braki w uregulowaniach, strategiach, procesach i mechanizmach zarządzania ryzykiem i dojdą do wniosku, że własny kapitał instytucji jest niewystarczający, zgodnie z wytycznymi właściwe organy powinny wymagać od instytucji efektywniejszego zarządzania ryzykiem związanym z udzielaniem kredytów

walutowych z zastosowaniem środków określonych w art. 104 CRD; w miarę potrzeby instytucje powinny pokryć to ryzyko odpowiednim poziomem kapitału, zwiększając w ten sposób odporność instytucji na zmiany kursów walutowych.

4. Jeżeli aktualne dane o stanie zabezpieczeń danego klienta są niedostępne, kredytobiorcę należy traktować jako niezabezpieczonego.
5. W przypadku osiągnięcia progu istotności określonego w rozdziale 1 tytułu II niniejsze wytyczne należy stosować indywidualnie w stosunku do każdej instytucji.
6. Wytyczne należy stosować na poziomie skonsolidowanym, indywidualnym, a w stosownych przypadkach subskonsolidowanym, a także zgodnie z poziomem stosowania procesu przeglądu i oceny nadzorczej określonym w CRD (art. 110).
7. W niniejszych wytycznych przewidziano ocenę dostosowaną do danej instytucji i stosowanie dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych. Uzupełniają one inne środki nadzorcze, w tym środki makroostrożnościowe, wdrażane przez właściwe organy w odniesieniu do kredytów walutowych, np. wyższe minimalne regulacyjne wymogi kapitałowe. W ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej właściwe organy powinny kontynuować ocenę ogólnej adekwatności takich środków.

Tytuł II - Wymogi w sprawie środków kapitałowych dotyczących kredytów walutowych udzielanych kredytobiorcom niezabezpieczonym w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej

8. Zgodnie z art. 97 CRD, na podstawie procesu przeglądu i oceny nadzorczej właściwe organy powinny ustalić, czy uregulowania, strategie, procesy i mechanizmy wdrożone przez instytucje, a także fundusze własne zapewniają należyte zarządzanie ryzykiem związanym z udzielaniem kredytów walutowych i ochronę przed nim. To jednoznacznie implikuje, że właściwe organy powinny dokonywać przeglądu stosowności uregulowań dotyczących procesu oceny adekwatności kapitałowej (ICAAP) i kalkulacji kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych. Państwa członkowskie powinny stosować następujące wymogi, uwzględniając waluty ściśle ze sobą skorelowane wymienione w projektach wykonawczych standardów technicznych (ITS), zawierających wykaz walut ściśle ze sobą skorelowanych opracowanych na podstawie art. 354 ust. 3 CRR i postanowień art. 354 CRR¹.

II.1 Próg zastosowania

9. W przypadku osiągnięcia progu istotności² niniejsze wytyczne należy stosować indywidualnie w stosunku do każdej instytucji.

¹ Wykaz walut zawarty w tych ITS będzie aktualizowany corocznie, a zatem nie powinien być uważany za ostateczny.

² Obliczany na żądanie właściwego organu, nie częściej niż raz na rok.

Kredyty denominowane w walucie obcej udzielane kredytobiorcom niezabezpieczonym stanowią co najmniej 10% całkowitego portfela kredytów instytucji (łącznie kredyty dla przedsiębiorstw niefinansowych i gospodarstw domowych), podczas gdy całkowity portfel kredytów stanowi co najmniej 25% sumy aktywów instytucji.

Właściwe organy powinny stosować wytyczne także wówczas, gdy instytucja nie osiąga progu określonego powyżej, lecz ryzyko związane z udzielaniem kredytów walutowych kredytobiorcom niezabezpieczonym mimo wszystko jest przez nią uznawane za istotne. W tym przypadku właściwe organy powinny uzasadnić i udokumentować decyzję o uchyleniu progu określonego powyżej na podstawie kryteriów obejmujących między innymi: znaczny wzrost liczby kredytów walutowych udzielonych przez instytucję od ostatniej kalkulacji; negatywny trend w zakresie kursu walutowego istotnej waluty obcej, w której denominowane są kredyty instytucji.

II.2 Proces

10. Proces ustanowiony wytycznymi jest następujący:

- (i) właściwe organy wymagają od instytucji określenia jej ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych kredytobiorcom niezabezpieczonym;
- (ii) właściwe organy ustalają, czy ryzyko jest istotne, tzn. spełnia warunki dotyczące progu istotności albo powinno być uznane za istotne pomimo niespełnienia tych warunków;
- (iii) jeżeli ryzyko związane z udzielaniem kredytów walutowych jest istotne, wówczas właściwe organy oczekują od instytucji odzwierciedlenia go w swoich procesach oceny adekwatności kapitałowej (ICAAP);
- (iv) właściwe organy oceniają ujęcie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych w ICAAP w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej (tytuł II rozdziały 3 i 4 poniżej);
- (v) jeżeli uregulowania, strategie, procesy i mechanizmy służące identyfikacji, ilościowemu określaniu ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych i zarządzaniu nim zostaną uznane za nieadekwatne, a istniejące poziomy kapitału za niewystarczające na pokrycie ryzyka związanego z kredytami walutowymi dla kredytobiorców niezabezpieczonych, wówczas właściwe organy stosują odpowiednie środki zgodnie z art. 104 CRD w celu usunięcia tych braków, włącznie z wymogiem posiadania przez instytucję dodatkowego kapitału (tytuł II rozdział 5);
- (vi) jeżeli instytucja jest częścią grupy transgranicznej, wyniki oceny ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych będą stanowić wkład do procesu podjęcia wspólnej decyzji, jak określono w art. 113 ust. 1 CRD.

II.3 Przegląd nadzorczy zarządzania ryzykiem związanym z udzielaniem kredytów walutowych

11. W odniesieniu do ryzyka udzielania kredytów walutowych w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej właściwe organy powinny ocenić, co następuje:

- Typ systemu kursu walutowego:

-
- Właściwe organy powinny rozważyć skalę ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych w świetle systemów kursu waluty, w której denominowane są ekspozycje wobec kredytobiorców niezabezpieczonych, ze szczególnym uwzględnieniem tego, czy (i) waluta krajowa i obca są ze sobą ściśle powiązane (z mocy prawa lub na skutek bliskości odnośnych systemów gospodarczych lub monetarnych); (ii) istnieje izba walutowa lub system sztywnych kursów walutowych oraz czy (iii) istnieje system kursów płynnych. Skala i wzorzec potencjalnych przyszłych zmian kursów walutowych z reguły zależy od waluty i systemu kursowego.
 - Właściwe organy powinny zadbać o to, by instytucje na bieżąco właściwie rozumiały możliwe przyszłe trendy i zmienność kursów walutowych, biorąc pod uwagę gospodarcze (rzeczywiste) ryzyko kursowe, tj. nie polegając jedynie na klasyfikacji de iure systemu kursowego. W szczególności powinny one zapewnić, aby instytucje prowadziły regularne oceny kursów walutowych w stosunku do zdolności kredytowej kredytobiorców, gdyż zmiany kursów walutowych stanowią ciągłe ryzyko niezależnie od systemu kursowego.
- Procesy instytucji związane z udzielaniem kredytów w walutach obcych:
 - Właściwe organy powinny zadbać o to, by instytucje wprowadziły polityki udzielania kredytów walutowych obejmujące wyraźne oświadczenie dotyczące tolerancji na ryzyko kredytów walutowych, z uwzględnieniem apetytu na ryzyko danej instytucji i zdolności jego ponoszenia oraz ustalić ostateczne i względne limity portfela kredytów walutowych i walut. Właściwe organy powinny przeprowadzić przeglądy polityk i procedur instytucji w zakresie zarządzania ryzykiem oraz procesów udzielania kredytów walutowych i ocenić, czy istniejące polityki i procesy uwzględniają w adekwatny sposób istotne poziomy ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych.
 - Właściwe organy powinny zapewnić, aby procesy identyfikacji ryzyka w instytucjach wystarczająco uwzględniały ryzyko związane z udzielaniem kredytów walutowych.
 - Właściwe organy powinny zapewnić wprowadzenie w instytucjach skutecznych metod kontroli ryzyka w celu uwzględnienia ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych podczas dokonywania punktowej oceny klientów i zabezpieczania kredytów walutowych, np. za pomocą odpowiedniej wyceny ryzyka i wymogów dotyczących zabezpieczeń. W szczególności właściwe organy powinny zadbać o to, by instytucje uwzględniły czynnik poziomu ryzyka walutowego w swoich metodach oceny ryzyka.
 - Właściwe organy powinny zapewnić, aby instytucje wyraźnie objęły ryzyko związane z udzielaniem kredytów walutowych bieżącym monitoringiem, a co za tym idzie, by ustaliły odpowiednie progi dla konkretnych ekspozycji. Właściwe organy powinny zadbać o to, by instytucje w swoich procesach skutecznie określiły sprawne i odpowiednie środki zapobiegawcze (np. żądanie dodatkowego zabezpieczenia itp.), w przypadku przekroczenia progów.
 - Wpływ zmian kursów walutowych:

-
- Właściwe organy powinny zapewnić, aby zmiany kursów walutowych i zdolność kredytobiorców do obsługi długu zostały w wystarczającym stopniu uwzględnione przez instytucje w ratingu kredytowym/ocenie punktowej kredytobiorców, także w procesach wewnętrznej wyceny ryzyka i alokacji kapitału.
 - Właściwe organy powinny zadbać o wprowadzenie w instytucjach odpowiednich procedur ciągłego monitorowania zmian stosownych kursów walutowych i oceny ich potencjalnego wpływu na niespłacony dług i związane z tym ryzyko kredytowe na poziomie poszczególnych ekspozycji i portfela.
 - Ponadto właściwe organy powinny zapewnić, aby instytucje okresowo dokonywały przeglądu stanu zabezpieczeń kredytobiorców, gdyż może on zmieniać się w czasie, zaś instytucje powinny unikać niewłaściwego klasyfikowania kredytobiorców, których sytuacja uległa zmianie. O ile jest to dozwolone prawnie, taki monitoring stanu zabezpieczeń należy włączyć do warunków umów kredytowych pomiędzy instytucjami a kredytobiorcami. W przypadku gdy aktualny stan zabezpieczeń nie jest znany instytucji, właściwe organy powinny zapewnić, aby kredytobiorcę traktowano jako niezabezpieczonego w systemach pomiaru ryzyka i ICAAP.

II.4 Przegląd nadzorczy adekwatności kapitałowej

12. Właściwe organy powinny upewnić się, że instytucje w wystarczającym stopniu uwzględniają ryzyko związane z udzielaniem kredytów walutowych kredytobiorcom niezabezpieczonym w swoich systemach pomiaru ryzyka i ICAAP. W szczególności właściwe organy powinny zapewnić, aby:

- ekspozycje kredytowe instytucji w walucie obcej nie przekraczały ich apetytu na ryzyko oraz
- ryzyko związane z udzielaniem kredytów walutowych, w tym koncentracja ryzyka na jednej lub kilku walutach, zostało odpowiednio uwzględnione w ICAAP.

13. Bez względu na sposób, w jaki instytucje klasyfikują ryzyko wynikające z kredytów walutowych pod względem ryzyka kredytowego i rynkowego, właściwe organy powinny zbadać, jak uwzględniają one nieliniową relację między ryzykiem kredytowym a rynkowym, i ocenić, czy ujęcie to jest właściwe.

14. Właściwe organy powinny zapewnić, aby instytucje:

- utrzymywały ogólną spójność całej struktury pomiaru ryzyka, określając w spójny sposób założenia leżące u jej podstaw (poziom zaufania, okres utrzymywania itp.) wykorzystywane do pomiaru ryzyka rynkowego i kredytowego;
- uznały, że w portfelach denominowanych w walutach obcych i krajowych mogą przejawiać się znacząco różne schematy niewykonania zobowiązań, dlatego potencjalne przyszłe straty kredytowe wynikające z wahań kursów walutowych należy wykazywać odrębnie dla różnych walut;

-
- wykazywały wpływ zmian kursów walutowych na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania;
 - uwzględniły fakt, że mogą stać się narażone na ryzyko rynkowe poprzez kredytobiorców, nawet jeśli same zabezpieczają się przed zmianami kursów walutowych w odniesieniu do własnej działalności w zakresie udzielania kredytów walutowych. (Zabezpieczenie przed ryzykiem rynkowym może okazać się nieskuteczne, gdy kredytobiorcy zaciągający kredyty walutowe nie wykonują zobowiązań, zwłaszcza jeśli kredyty zostały zabezpieczone w walucie lokalnej. W takim przypadku instytucje poniosą straty kredytowe na skutek niewykonania zobowiązań przez kredytobiorców, a jednocześnie będą narażone na straty z tytułu ryzyka rynkowego wynikającego z likwidacji zabezpieczenia na skutek niewykonania zobowiązań).

15. Ponadto właściwe organy powinny zapewnić, aby instytucje obliczały ilość kapitału potrzebną na pokrycie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych, włącznie z aspektem ryzyka koncentracji, w sposób ostrożnościowy i perspektywiczny; instytucje powinny skoncentrować się w szczególności na koncentracjach spowodowanych dominacją jednej lub kilku walut (gdyż zmiany kursów walutowych są wspólnym czynnikiem ryzyka powodującym zwłokę w płatnościach u wielu kredytobiorców jednocześnie). Właściwe organy powinny skłonić instytucje do dokonania racjonalnej oceny poziomu alokacji kapitału wewnętrznego na ryzyko związane z udzielaniem kredytów walutowych.

16. Właściwe organy powinny ocenić, czy instytucje posiadają kapitał wystarczający na pokrycie ryzyka związanego z kredytami walutowymi i czy są one w stanie określić podstawowe przyczyny zmian w ich pozycji kapitałowej, a także czy odpowiednio przygotowują się one na potencjalne dodatkowe zapotrzebowanie na kapitał.

17. Właściwe organy powinny zapewnić, aby instytucje prowadziły dokładne planowanie kapitałowe, aby uwzględnić także warunki skrajne i ewentualne zmiany kursów walutowych. Właściwe organy powinny skłonić instytucje do takiego planowania, koncentrując się nie tylko na bezpośrednim efekcie korekt wartości nominalnych, lecz uwzględniając także pośredni wpływ na parametry ryzyka kredytowego. Jeżeli instytucja wdrożyła modele zaawansowane, właściwe organy powinny ocenić solidność stosowanych przez banki wewnętrznych modeli szacowania ryzyka związanego z udzielaniem kredytów w walutach obcych.

18. W przypadku instytucji działających na poziomie transgranicznym ryzyko związane z udzielaniem kredytów walutowych i zarządzanie nim powinno być również odzwierciedlane we wspólnych decyzjach wymaganych zgodnie z art. 113 CRD i powiązanych standardach technicznych EUNB, a także omawiane na posiedzeniach kolegiów organów ustanowionych zgodnie z art. 51 i 116 CRD. Organy sprawujące nadzór skonsolidowany powinny zostać niezwłocznie poinformowane przez właściwe organy państwa przyjmującego o istotnym ryzyku związanym z udzielaniem kredytów walutowych, występującym na poziomie jednostek zależnych.

II.4.1 Przegląd nadzorczy testów warunków skrajnych

19. Zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi testów warunków skrajnych” (GL 32) i aby umożliwić instytucjom znoszenie poważnych zmian kursów walutowych, właściwe organy powinny zapewnić uwzględnienie przez te instytucje szoku związanego z kursami walutowymi w swoich scenariuszach przyjętych w testach warunków skrajnych w ramach testów warunków skrajnych ICAAP i testów warunków skrajnych na poziomie portfela.

20. W stosownych przypadkach testy warunków skrajnych powinny uwzględniać szok związany z systemem walutowym i wynikające z niego zmiany zdolności kredytobiorców do spłaty, dotyczące całego portfela i poszczególnych walut.

21. Właściwe organy powinny dokonać przeglądu testów warunków skrajnych prowadzonych przez instytucje, włącznie z wyborem scenariuszy, metodami, infrastrukturą i wynikami tych testów oraz ich zastosowaniem w zarządzaniu ryzykiem. Właściwe organy powinny zapewnić, aby prowadzone przez instytucje testy warunków skrajnych w wystarczającym stopniu obejmowały ryzyko związane z udzielaniem kredytów walutowych, a instytucje zastosowały odpowiednie środki łagodzące w odniesieniu do wyników testów warunków skrajnych.

22. Jeżeli instytucja nie prowadzi testów warunków skrajnych lub wyniki przeglądu programów testów warunków skrajnych realizowanych przez instytucje wykażą, że testy te są niewystarczające, właściwe organy powinny zażądać od instytucji podjęcia działań korygujących. Ponadto właściwe organy mogą podjąć następujące kroki:

- zalecić instytucjom scenariusze;
- podjąć się przeprowadzenia nadzorczych testów warunków skrajnych w konkretnych instytucjach;
- wdrożyć nadzorcze testy warunków skrajnych w skali całego systemu, oparte na wspólnych scenariuszach.

II.5 Stosowanie środków nadzorczych

23. Nie ma potrzeby stosowania dalszych środków nadzorczych w tych instytucjach, co do których rezultaty przeglądów nadzorczych przedstawionych w tytule II, rozdziałach 3 i 4 wykażą, że uregulowania, strategie, procesy i mechanizmy oraz fundusze własne na pokrycie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych zostały ocenione przez właściwe organy jako adekwatne. Jeżeli zostaną one uznane za nieadekwatne, właściwe organy powinny zastosować najwłaściwsze środki w celu usunięcia konkretnych braków (np. wymaganie wzmocnienia odpowiednich uregulowań, procesów, mechanizmów i strategii, wymaganie dodatkowych rezerw lub udoskonalenia metodologii ICAAP lub zastosowania innych środków określonych w art. 104 CRD).

24. Jeżeli właściwe organy uznają, że instytucje nie posiadają kapitału wystarczającego na pokrycie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych, powinny wymagać od instytucji posiadania dodatkowych funduszy własnych przewyższających minimalne wymogi kapitałowe zgodnie z art. 104 ust. 1 CRD. Te dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych na pokrycie ryzyka

związanego z udzielaniem kredytów walutowych można nałożyć odrębnie lub w połączeniu z innymi środkami nadzorczymi, których celem jest poprawa uregulowań, strategii, procesów i mechanizmów wdrożonych w celu zarządzania ryzykiem związanym z udzielaniem kredytów walutowych w ramach działań i środków nadzorczych do podjęcia na podstawie wyników procesu przeglądu i oceny nadzorczej. W przypadku transgranicznych grup bankowych z jednostkami zależnymi w EOG nałożenie dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych podlega procedurze określonej w wykonawczych standardach technicznych ITS opracowanych na podstawie art. 112 CRD, a informację o nałożeniu takich wymogów należy przekazać danej instytucji z wyjaśnieniem podjętej decyzji.

25. Wymagane dodatkowe fundusze własne należy obliczyć w ramach wyników przeglądu i oceny nadzorczej, stosując niżej podaną metodę, zgodnie z którą właściwe organy powinny stosować wymogi w zakresie funduszy własnych dotyczące kredytów walutowych w powiązaniu ze strukturą oceny ryzyka i wynikami przeglądu i oceny nadzorczej:

- Właściwe organy powinny stosować dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych oprócz minimalnych regulacyjnych wymogów kapitałowych dotyczących ryzyka kredytowego proporcjonalnie do udziału kredytów walutowych dla kredytobiorców niezabezpieczonych, według następującego wzoru:

*Odsetek kredytów denominowanych w walutach obcych dla kredytobiorców niezabezpieczonych * Wymóg kapitałowy wynikający z filaru 1 dotyczący ryzyka kredytowego*
** mnożnik dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych na podstawie wyników oceny SREP ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych,*

gdzie:

- „mnożnik dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych” zostanie powiązany z wynikami przeglądu i oceny nadzorczej ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych w instytucji zgodnie z GL 39 i rozporządzeniem wykonawczym wydanym na podstawie art. 113 ust. 1 lit. a)³:
 - ocena ryzyka w skali punktowej SREP „1” (tj. ryzyko związane z udzielaniem kredytów walutowych jest oceniane jako „niskie”) spowoduje w konsekwencji dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych na poziomie od 0 do 25%;
 - ocena ryzyka w skali punktowej SREP „2” – (tj. ryzyko związane z udzielaniem kredytów walutowych jest oceniane jako „średnio-niskie”) spowoduje w konsekwencji dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych na poziomie od 25,1% do 50%;
 - ocena punktowa „3” – (tj. ryzyko związane z udzielaniem kredytów walutowych jest oceniane jako „średnio-wysokie”) spowoduje w konsekwencji dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych na poziomie od 50,1% do 75% oraz
 - ocena punktowa „4” – (tj. ryzyko związane z udzielaniem kredytów walutowych jest oceniane jako „wysokie”) spowoduje w konsekwencji dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych na poziomie ponad 75,1% (ta liczba może przekroczyć 100%).

³ W oczekiwaniu na ostateczne zredagowanie wytycznych w sprawie „wspólnych procedur i metod dotyczących procesu przeglądu nadzorczego i oceny zgodnie z art. 107 ust. 3 CRD, odniesienia i kalibracja są oparte na wspólnej metodologii oceny punktowej zawartej w GL 39. Po wydaniu wytycznych zgodnie z art. 107 ust. 3, metodologia ta zostanie odpowiednio zmieniona.

- Podejmując decyzję o zastosowaniu dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych właściwe organy powinny uwzględnić poziom koncentracji kredytów walutowych w instytucjach w niektórych walutach, historyczną zmienność kursów walut, w których obserwuje się koncentrację, system kursowy i związane z nim inne rodzaje zmienności.
- Jeżeli dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych jest powiązany z zastosowaniem innych środków zgodnie z ust. 24, powyższe wartości procentowe należy stosować jako wskaźniki, aby nie nabrały charakteru kary dla instytucji.
- Metodę tę można także stosować w odniesieniu do portfela, jeżeli właściwe organy stosują oceny punktowe w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej w stosunku do konkretnych portfeli. Wówczas wzór na wyliczenie wymaganych dodatkowych funduszy własnych dla poszczególnych portfeli jest następujący:

*Odsetek kredytów denominowanych w walutach obcych dla kredytobiorców niezabezpieczonych w konkretnym portfelu * Wymóg kapitałowy wynikający z filaru 1 dotyczący ryzyka kredytowego w konkretnym portfelu * mnożnik dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych na podstawie wyników oceny ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych w konkretnym portfelu w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej.*

26. Jeżeli instytucja działa w ramach transgranicznej grupy bankowej, rzeczywiste poziomy wymaganych dodatkowych funduszy należy uzgodnić w kontekście wspólnego procesu decyzyjnego zgodnie z wymaganiami art. 113 ust. 1 CRD.

27. Podejście polegające na określaniu wymaganych dodatkowych funduszy na podstawie procesu przeglądu i oceny nadzorczej jest odpowiednie dla obliczania tych wymogów w konkretnych instytucjach. Przy ich zastosowaniu nie należy jednak wykluczać zastosowania filaru 2 przez właściwe lub wyznaczone organy w kontekście art. 103 CRD w przypadku instytucji o podobnym profilu ryzyka lub tych, które mogą być narażone na podobne ryzyka lub stwarzają podobne ryzyko dla systemu finansowego; może to zagwarantować wdrożenie w całym systemie wyższych poziomów dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych.

II.6 Współzależności ze środkami makroostrożnościowymi

28. W celu uniknięcia powielania dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka, stosując powyższą metodę, właściwe organy powinny uwzględnić także środki makroostrożnościowe lub inne środki z zakresu polityki nadzorczej nakładane przez odpowiednie organy (tj. organy makroostrożnościowe), wymagające od instytucji posiadania dodatkowego kapitału na pokrycie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych.

29. Jeżeli wprowadzono takie środki, właściwe organy powinny ocenić:

- (i) czy inne instytucje o profilu ryzyka lub profilu biznesowym, do których adresowany jest środek makroostrożnościowy, zostaną pominięte, jeśli chodzi o skutki działania danego środka ze względu na jego strukturę (na przykład jeżeli środek makroostrożnościowy oznacza, że właściwe organy próbują rozwiązać problem ryzyka związanego z udzielaniem kredytów

walutowych poprzez podwyższone wagi ryzyka mające zastosowanie do kredytów denominowanych w walutach obcych, środek obejmie jedynie te instytucje, które stosują standardowe podejście do obliczania minimalnych wymogów kapitałowych dotyczących ryzyka kredytowego, a zatem nie będzie miał bezpośredniego wpływu na instytucje stosujące metody wewnętrznych ratingów (IRB) oraz

- (ii) czy w środkach makroostrożnościowych odpowiednio uwzględniono bazy poziom ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych poszczególnych instytucji.

30. Na podstawie tych ocen właściwe organy powinny:

- (i) w przypadku gdy środek makroostrożnościowy, ze względu na specyfikę jego struktury, nie obejmuje konkretnej instytucji (jak omówiono w 27 ppkt i)), właściwe organy mogą rozważyć rozszerzenie zastosowania środka makroostrożnościowego bezpośrednio na instytucje nim nieobjęte, na przykład stosując tę samą dolną granicę do wag ryzyka dotyczących kredytów denominowanych w walutach obcych wykorzystywanych przez instytucje stosujące IRB w swoich modelach szacowania ryzyka na tym samym poziomie co podwyższone wagi ryzyka wynikające ze środka makroostrożnościowego dla podobnych ekspozycji u instytucji stosujących metodę standardową. W związku z tym instytucje stosujące IRB musiałyby wtedy zastosować te dolne granice w swoich modelach ryzyka, a różnica pomiędzy obliczeniem wymaganych funduszy własnych przed zastosowaniem dolnej granicy a kolejnym obliczeniem byłaby uważana za dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych, dotyczący ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych. Można to zilustrować następującym przykładem:

	Bank stosujący metodę standardową obliczania kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka kredytowego	Bank stosujący metodę IRB obliczania kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka kredytowego
Nominalna kwota ekspozycji w walucie obcej	100	100
Waga ryzyka (regulacyjna lub pochodząca z ekspozycji IRB)	35%	15,6%
Środek makroostrożnościowy	waga ryzyka 70% dla ekspozycji denominowanych w walutach obcych	
Rozszerzenie środka makroostrożnościowego (dodatkowe wymogi filaru 2 w zakresie funduszy własnych)		dolna granica 70% dla wag ryzyka IRB stosowanych do ekspozycji denominowanych w walutach obcych
dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych	$((100 \cdot 0,7) - (100 \cdot 0,35)) \cdot \text{minimalny wymagalny kapitał}$	$((100 \cdot 0,7) - (100 \cdot 0,156)) \cdot \text{minimalny wymagalny kapitał}$

- (ii) jeżeli wyniki SREP wskazują, że środek makroostrożnościowy nie uwzględnia w wystarczający sposób bazowego poziomu ryzyka związanego z udzielaniem kredytów walutowych w konkretnej instytucji (tj. ryzyko związane z kredytami walutowymi w instytucjach jest wyższe niż średni poziom, dla którego został opracowany środek makroostrożnościowy),

wówczas ten środek należy uzupełnić dodatkowym kapitałem dla danej instytucji, stosując metodę opisaną w tytule II.3

Tytuł III – Postanowienia końcowe i wdrożenie

31. Właściwe organy powinny wdrożyć niniejsze wytyczne, uwzględniając je w swoich procedurach nadzorczych, do 30 czerwca 2014 r. po opublikowaniu ostatecznej wersji. Następnie właściwe organy powinny zapewnić skuteczne zastosowanie się instytucji do niniejszych wytycznych.